

Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej w Urzędzie Regulacji Energetyki za rok 2021

Dział I¹⁾

Jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, tj. działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a w szczególności dla zapewnienia:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem,

oświadczam, że w kierowanej przeze mnie jednostce sektora finansów publicznych*

Urządzenie Regulacji Energetyki (URE)

Część A²⁾

~~w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.~~

Część B³⁾

X w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza. Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część C⁴⁾

~~nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.~~

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część D

Niniejsze oświadczenie opiera się na mojej ocenie i informacjach dostępnych w czasie sporządzania niniejszego oświadczenia pochodzących z:⁵⁾

x monitoringu realizacji celów i zadań,

x samooceny kontroli zarządczej przeprowadzonej z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych⁶⁾,

x procesu zarządzania ryzykiem,

x audytu wewnętrznego – AW.01.2021 - Zarządzanie zasobami ludzkimi w obszarze pozyskiwania pracowników,

~~kontroli wewnętrznych,~~

x kontroli zewnętrznych: Kontrola K/21/001- Realizacja przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki zadań dotyczących rynku paliw ciekłych; Kontrola P/21/065 – Rozwój morskiej energetyki wiatrowej; Kontrola P/21/069 – Wykorzystanie biomasy w produkcji energii;

x innych źródeł informacji: oświadczenia cząstkowe o stanie kontroli zarządczej kierujących komórkami organizacyjnymi URE; cząstkowe rejestry ryzyk.

Jednocześnie oświadczam, że nie są mi znane inne fakty lub okoliczności, które mogłyby wpłynąć na treść niniejszego oświadczenia.

Warszawa, 29 kwietnia 2022 r.
(miejsowość, data)

dr inż. Rafał Gawin
Prezes Urzędu Regulacji Energetyki
(podpis kierownika jednostki)

* Niepotrzebne skreślić

Dział II⁷⁾

1. Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w roku ubiegłym.

- 1.1. Niejednoznaczność przepisów ustawy o rynku mocy oraz ustawy o zmianie ustawy o rynku mocy oraz niektórych innych ustaw, która wprowadziła zmiany w sposobie kalkulacji stawek oraz sposobie obliczenia wysokości opłaty mocowej należnej od odbiorców końcowych, co przekłada się na:
 - a) brak dostępności danych ze strony OSP i OSD niezbędnych do ustalenia przez Prezesa URE stawek opłaty mocowej dla części odbiorców końcowych;
 - b) ryzyko podważenia przez podmioty zobowiązane do wnoszenia opłaty mocowej zarówno sposobu kalkulacji stawek i zasadności obciążania ich opłatą mocową w określonej wysokości.
- 1.2. Brak publikacji w 2021 r. kalkulacji VoLL (wartość niedostarczonej energii) oraz obliczenia kosztu wejścia nowych jednostek na rynek (stosownie do art. 11 rozporządzenia 2019/943)
- 1.3. Niedostosowanie przepisów ustawy o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej (tzw. ustawy o KDT) do obecnego stanu po konsolidacji pionowej w sektorze elektroenergetyki i zmianach zasad funkcjonowania rynku energii elektrycznej, co skutkuje odmienną ich interpretacją przez strony uczestniczące w procesie udzielania pomocy publicznej. Dodatkowym problemem jest odmienna interpretacja przepisów dotyczących tzw. korekty końcowej oraz kumulacja pomocy publicznej wynikającej z ustawy o KDT oraz ustawy o rynku mocy. Brak rozstrzygnięć powoduje niepewność dot. rozliczenia pomocy wynikającej z ustawy o KDT przy korzystaniu ze wsparcia o którym mowa w ustawie o rynku mocy. Rodzi to ryzyko zarzutu Komisji Europejskiej o wypłaty nieuzasadnionej pomocy publicznej. Wyjście z programu Polenergii Elektrociepłowni Nowa Sarzyna Sp. z o.o. i odwołanie spółki po ustaleniu przez Prezesa URE wysokości korekty końcowej kosztów osieroconych może skutkować wieloletnim sporem, którego rozstrzygnięcie może mieć wpływ na inne podmioty uczestniczące w programie.
- 1.4. Wydłużenie terminów wynikających z KPA, mogących skutkować opóźnieniem terminów realizacji zadań, żądaniaми odszkodowawczymi i skargami na przewlekłość postępowania lub bezczynność. W przypadku spraw sądowych mogących powodować brak możliwości obrony interesów Prezesa URE przed sądami.
- 1.5. Utrudnienia w realizacji zadań w obszarze współpracy międzynarodowej, w tym m.in.:
 - a) zmiany wprowadzone rozporządzeniem 2019/942, które skomplikowały sposób opiniowania projektów decyzji dyrektora ACER, co może wpłynąć na rozstrzygnięcia (metodyki), które będą określały sposób funkcjonowania wspólnego rynku;
 - b) brak jednolitego podejścia do sposobu monitorowania realizacji obowiązku udostępniania 70% zdolności transgranicznych (rozporządzenie 2019/943);
 - c) niezakończenie negocjacji dotyczących wypracowania metody sposobu wynagrodzenia z tytułu długoterminowych praw przesyłowych w związku z dystrybucją dochodu z ograniczeń w odniesieniu do jednolitego łączenia rynków dnia następnego do czasu wdrożenia wspólnej metody wyznaczania zdolności przesyłowych w długoterminowych przedziałach czasowych w regionie Core - zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) 2016/1719 i związanego z tym wdrożenia metodologii podziału kosztów poniesionych w celu zapewnienia gwarantowania praw przesyłowych i zapłaty za długoterminowe prawa przesyłowe;

d) opóźnienia we wdrażaniu metodyk zatwierdzonych na podstawie rozporządzenia 2015/1225 oraz 2016/1719. Nieterminowe wdrożenie metodyk - szczególnie metodyki flow base - może skutkować opóźnieniami w budowie wspólnego rynku.

1.6. Brak zapewnienia w wystarczającym stopniu wsparcia realizacji zadań Prezesa URE poprzez narzędzia informatyczne, w wyniku niewystarczającej dostępności środków do budowy i rozwoju takich narzędzi.

1.7. Utrzymujące się problemy z pozyskaniem pracowników o odpowiednich do realizowanych zadań kwalifikacjach i doświadczeniu w skutek braku możliwości zapewnienia odpowiedniego poziomu wynagrodzeń.

Należy opisać przyczyny złożenia zastrzeżeń w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej, np. istotną słabość kontroli zarządczej, istotną nieprawidłowość w funkcjonowaniu jednostki sektora finansów publicznych albo działu administracji rządowej, istotny cel lub zadanie, które nie zostały zrealizowane, niewystarczający monitoring kontroli zarządczej, wraz z podaniem, jeżeli to możliwe, elementu, którego zastrzeżenia dotyczą, w szczególności: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem.

2. Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

2.1 Bieżący monitoring realizacji zadań oraz identyfikacja ryzyk celem podejmowania odpowiednich działań.

2.2 Sygnalizowanie organom państwa potrzeb związanych z zagwarantowaniem środków na skuteczną i efektywną realizację zadań Prezesa URE.

2.3 Podjęcie działań w celu pozyskania pracowników o odpowiedniej wiedzy i doświadczeniu.

2.4 Wskazywanie organom mającym inicjatywę legislacyjną na potrzebę konsultowania z Prezesem URE istotnych zmian przepisów z zakresu jego działalności oraz współpraca z organami celem zapewnienia maksymalnie wysokiej jakości nowych regulacji prawnych.

2.5 Nawiązanie współpracy z instytucjami opracowującymi kompleksowe analizy z obszaru rynku energii oraz pozyskanie narzędzi i aplikacji do analizy danych usprawniających realizację zadań Prezesa URE.

2.6 Zapewnienie środków na wdrożenie przygotowanego „modelu regulacji przedsiębiorstw tzw. energetyki przemysłowej”.

Wszystkie wymienione powyżej działania mają charakter ciągły.

Należy opisać kluczowe działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej w odniesieniu do złożonych zastrzeżeń, wraz z podaniem terminu ich realizacji.

Dział III⁹⁾

Działania, które zostały podjęte w ubiegłym roku w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

3. Działania, które zostały zaplanowane na rok, którego dotyczy oświadczenie:

3.1. Poprawa organizacji pracy uwzględniająca realizację zadań i efektywne wykorzystanie zasobów.

3.2. Współpraca z organami państwa celem opracowania regulacji prawnych minimalizujących wątpliwości interpretacyjne (m.in. dot. wykonania przepisów ustawy o odnawialnych źródłach energii) oraz zagwarantowania środków na realizację zadań Prezesa URE (m.in. na utrzymanie i rozwój oraz modernizację Internetowej Platformy Aukcyjnej).

3.3. Współpraca pomiędzy komórkami organizacyjnymi URE w zakresie spójnej interpretacji przepisów prawa oraz dążenia do zapewnienia sprawnej obsługi procesowej rozstrzygnięć Prezesa URE.

Należy opisać najistotniejsze działania, jakie zostały podjęte w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie w odniesieniu do planowanych działań wskazanych w dziale II oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie.

Pozostałe działania:

3.4 Działania na rzecz ograniczenia wysokiej fluktuacji kadr.

3.5 Zapewnienie właściwej organizacji pracy zdalnej oraz właściwego nadzoru nad realizacją zadań w związku z obowiązywaniem stanu epidemii.

Należy opisać najistotniejsze działania, niezaplanowane w oświadczeniu za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, jeżeli takie działania zostały podjęte.

Objaśnienia:

¹⁾ W dziale I, w zależności od wyników oceny stanu kontroli zarządczej, wypełnia się tylko jedną część z części A albo B, albo C przez zaznaczenie znakiem "X" odpowiedniego wiersza. Pozostałe dwie części wykreśla się. Część D wypełnia się niezależnie od wyników oceny stanu kontroli zarządczej.

²⁾ Część A wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza w wystarczającym stopniu zapewniła łącznie wszystkie następujące elementy: zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczność i efektywność działania, wiarygodność sprawozdań, ochronę zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, efektywność i skuteczność przepływu informacji oraz zarządzanie ryzykiem.

³⁾ Część B wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu jednego lub więcej z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem, z zastrzeżeniem przypisu 6.

⁴⁾ Część C wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu żadnego z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji oraz zarządzania ryzykiem.

⁵⁾ Znakiem "X" zaznaczyć odpowiednie wiersze. W przypadku zaznaczenia punktu "innych źródeł informacji" należy je wymienić.

⁶⁾ Standardy kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych ogłoszone przez Ministra Finansów na podstawie art. 69 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

⁷⁾ Dział II sporządzany jest w przypadku, gdy w dziale I niniejszego oświadczenia zaznaczono część B albo C.

⁸⁾ Dział III sporządza się w przypadku, gdy w dziale I oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, była zaznaczona część B albo C lub gdy w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, były podejmowane inne niezaplanowane działania mające na celu poprawę funkcjonowania kontroli zarządczej.